

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI
KNIŽNICE P.O.HVIEZDOSLAVA V PREŠOVE
ZA ROK 2015

Prešov, 2016

90
1925-2015

OBSAH

1. ÚVOD.....	4
1.1 ŤAŽISKOVÉ ÚLOHY	5
1.2 ZÁKLADNÉ ČINNOSTI KNIŽNICE.....	5
2. KNIŽNIČNÉ FONDY.....	5
2.1 DOPLŇOVANIE KNIŽNIČNÝCH FONDOV.....	5
2.2 SPRACOVANIE A EVIDENCIA KNIŽNIČNÉHO FONDU.....	6
2.2.1 ŠTATISTIKA ZA ROK 2015	7
2.3 ORGANIZÁCIA A OCHRANA KNIŽNIČNÝCH FONDOV	8
2.4 OSTATNÁ ČINNOSŤ	8
3. KNIŽNIČNÉ SLUŽBY	8
3.1 ČITATELIA, POUŽÍVATELIA A NÁVŠTEVNOSŤ.....	9
3.2 VÝPOŽIČKY.....	9
3.3 VZDELÁVACIE A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ PODUJATIA	11
3.4 BRITSKÉ CENTRUM.....	15
3.5 ČITÁREŇ A ODDELENIE PRE NEVIDIACICH A SLABOZRÁKÝCH.....	16
3.6 ČINNOSŤ DETSKÝCH ODDELENÍ	17
4. BIBLIOGRAFICKO - INFORMAČNÁ ČINNOSŤ.....	18
4.1 EXCERPČNÁ ČINNOSŤ.....	18
4.2 INFORMAČNÉ SLUŽBY.....	18
4.3 EDIČNÁ ČINNOSŤ	19
4.4 VZDELÁVACIE AKTIVITY	19
4.5 INÁ ČINNOSŤ V RÁMCI KNIŽNICE.....	19
5. ELEKTRONIZÁCIA, AUTOMATIZÁCIA A TECHNICKÉ VYBAVENIE	21
6. METODICKÁ A PORADENSKÁ ČINNOSŤ	21
6.2 KRAJSKÁ METODIKA.....	22
6.3 VNÚTROKNIŽNIČNÁ METODIKA.....	23
7. MARKETING A PROPAGÁCIA KNIŽNICE	23
8. PRACOVNÍCI	25
9. PRIESTOROVÉ PODMIENKY.....	25
10. HOSPODÁRENIE A FINANČNÉ ZABEZPEČENIE	26
10.1 ROZPOČET	26
10.2 PLNENIE PRÍJMOV	26
10.3 ČERPANIE VÝDAVKOV	27
10.4 POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY.....	29
11. MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	29
12. KNIŽNICE A SPOLKOVÁ ČINNOSŤ	29

1. ÚVOD

Rok 2015 sa niesol v znamení osláv 90. výročia založenia a vzniku knižnice. Počas celého roka v duchu hesla „My oslavujeme - vy dostávate darčeky“ sme sa snažili čo najviac rozširovať služby a vychádzať v ústrety používateľom. Každý mesiac sme poctili našich čitateľov novým privilegiom alebo akciou. Na náučnom oddelení v nových priestoroch Centrálnej požičovne sme zaviedli najmodernejšiu technológiu RFID, ktorá zabezpečuje kompatibilitu s výpožičným systémom a zároveň ochranu fondu. Úspešne sme zrealizovali jubilejný 10. ročník festivalu Prešov číta rád. Jubileu knižnice v rámci festivalu bola venovaná slávnostná akadémia, na ktorej sa zúčastnilo okolo 250 hostí a priaznivcov knižnice. K jubileu bol vydaný bulletin Prešovská knižnica včera a dnes. Dostali sme množstvo gratulácií, pozdravných listov a uznaní za vykonávanú prácu. Najhodnotnejším ocenením je Cena predsedu PSK za rok 2015 za dlhoročnú prácu v oblasti kultúry a knižnično informačných službách a za angažovanosť pri komunitných aktivitách. Toto ocenenie od zriaďovateľa nás veľmi teší, vnímame to ako prejav uznania práce všetkých knihovníkov a knižníc PSK. Na slávnostnom galavečere pri preberaní ocenenia sa zúčastnili súčasní, aj bývalí pracovníci knižnice.

V roku 2015 sme doplnili fondy knižnice o 4 280 kn. jednotiek. Evidovali sme spolu 10 998 používateľov a v roku 2015 pribudlo 2 054 nových čitateľov.

Spolu knižnica dosiahla 452 538 výpožičiek a evidovala 146 730 návštevníkov. Zorganizovali sme rekordný počet kultúrnych a vzdelávacích podujatí - 671, na ktorých sa zúčastnilo 14 172 návštevníkov.

Teší nás, keď ľudia čítajú a vzdelávajú sa, teší nás priazeň zriaďovateľa aj verejnosti, pretože vieme, že knižnica a čítanie je súčasťou ich života.

Marta Skalková, riaditeľka

1.1 ŤAŽISKOVÉ ÚLOHY

- pravidelné dopĺňovanie knižničných fondov
- kvalitné poskytovanie knižničných služieb
- aktivity na podporu a propagáciu čítania detí a mládeže
- ústretovosť znevýhodneným, seniorom a nezamestnaným
- metodická pomoc obecným knižniciam
- revitalizácia a zatraktívnenie priestorov pre používateľov
- propagácia knižnice

1.2 ZÁKLADNÉ ČINNOSTI KNIŽNICE

Základná činnosť knižnice v roku 2015 bola zameraná na dopĺňovanie knižničných fondov a poskytovanie knižnično-informačných služieb používateľom a širokej verejnosti.

Aktivity boli zamerané na všetky čitateľské kategórie, propagáciu knižnice, čítania, kníh a výchovno-vzdelávaciu činnosť zameranú na deti a mládež.

2. KNIŽNIČNÉ FONDY

2.1 DOPLŇOVANIE KNIŽNIČNÝCH FONDOV

Naša základná činnosť bola zameraná na dopĺňovanie, obnovovanie, spracovávanie a uchovávanie knižničných fondov, ale aj na poskytovanie knižnično-informačných služieb používateľom a širokej verejnosti.

V roku 2015 sme knižničný fond doplnili o 4 280 knižničných jednotiek (ďalej kn.j.). Z toho kúpou bolo získaných 3 267 kn.j. (z vlastných zdrojov 1577 kn.j., z grantov 1 690 kn.j.), darom 956 kn.j. a náhradou 57 kn.j. Celkovo sme v priebehu roka vyradili 983 kn.j. prostredníctvom knižničného softvéru Virtua v celkovej hodnote 1 722,80 €.

Knižnica k 31. 12. 2015 eviduje celkový fond v počte **225 191** kn.j. Na **jedného obyvateľa** tak pripadá **2,58 zv.** a na **jedného používateľa** **20,48 zv.** Na nákup informačných zdrojov bolo vynaložených **29 255,55 €**. Na 1 čitateľa to činí **2,66 €** a na 1 obyv. **0,36 €**.

Zdroj o počte obyvateľov (87 282) za r. 2015, dňa 20.1.2016:

<http://egov.presov.sk/Default.aspx?NavigationState=880:0>:

Štandardy MK SR pre verejné knižnice určujú pre regionálne knižnice podľa počtu obyvateľov odporúčanú hodnotu počtu prírastkov na obyvateľa 0,13 prírastkov. Naša knižnica dosahuje parameter prírastku na 1 obyvateľa len 0,05 kn.j.

Ročný prírastok za rok 2015 bol v porovnaní s rokom 2014 vyšší o 200 kn.j., a celkový stav knižničného fondu je v porovnaní s rokom 2014 **vyšší o 3 297 kn.j.** Aj v tomto roku bolo našou prioritou uspokojovať požiadavky našich používateľov, čo sa týka nákupu literatúry a možností čo najjednoduchšieho vyhľadávania. Podarilo sa nám získať a zaprírastkovať o 200 kn.j. viac, ako v minulom roku. Finančné prostriedky na nákup kníh

sme získali aj z grantu Ministerstva kultúry SR. Máme rozbehnutú výbornú spoluprácu s dodávateľmi, ktorí nám poskytujú výhodný rabat (najviac s vydavateľstvom Ikar, Slovart, EvitaPress a distribútormi Pemic a Distri). Tohto roku sa nám podarilo nadviazať spoluprácu aj s vydavateľstvom Verbarium. Pokračujeme vo výbornej spolupráci s jednotlivými fakultami v našom meste, ktoré nám poskytujú veľa odbornej študijnej literatúry. Rozvinula sa aj spolupráca s niektorými obcami, ktoré nám dodávajú literatúru do nášho Centra regionálnych dokumentov.

KNIŽNIČNÝ FOND – ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2014 -2015

KNIŽNIČNÝ FOND	2014	2015	ROZDIEL
Celkový stav knižného fondu	221 894	225 191	+3 297
z toho spolu - NL	94 055	95 105	+1 050
- beletria	72 234	73 713	+1 479
Literatúra pre deti do 15 r.	55 605	56 373	+768
z toho – krásna lit. pre deti a ml.	39 874	40 552	+678
- NL pre deti a ml.	15 731	15 821	+90
Prírastky spolu	4 080	4 280	+200
- z toho knihy	4 032	4 277	+245
- špeciálne dokumenty	22	2	-20
- elektronické dokumenty	17	1	-16
- audiovizuálne dokumenty	9	0	+9
Úbytky	2 403	983	-1 420

SKLADBA KNIŽNIČNÉHO PRÍRASTKU V R. 2015

DRUH LITERATÚRY	kn.j.	% z prírástku
odborná literatúra	1 120	26,17%
beletria	1 876	43,84%
beletria pre deti	1 176	27,47%
náučná lit. pre deti	108	2,52%
detská lit. spolu	1 284	29,99%

2.2 SPRACOVANIE A EVIDENCIA KNIŽNIČNÉHO FONDU

V priebehu roka 2015 sme spracovali 4 280 kn.j.. Z toho pre Centrálnu odd. 1403 kn.j., pre detskú odd. Slniečko 496 kn.j., pre pobočku Sídliisko 2 - 418 kn.j., Sídliisko 3 – 782 kn.j., Sekčov – 679 kn.j., Šváby – 299 kn.j., študovňu – 3 kn.j., pre Britské centrum 113 kn.j., pre Centrum regionálnych dokumentov 85 kn. j. a pre odd. Čítárne 2 kn.j..

2.2.1 ŠTATISTIKA ZA ROK 2015

V roku 2014 knižnica evidovala 221 894 kn.j. Knižnica k 31.12.2015 eviduje celkový fond **225 191** kn. j. V priebehu roka 2015 sme získali 4 280 dokumentov, z toho 1 577 kúpou, 956 darom, grantom 1 690 a 57 náhradou.

Celkovo bolo vyradených 983 kn.j. (všetky cez systém VIRTUA) v celkovej hodnote 1 722,80 €. Z toho 22 kn. j. vyradených kníh, 57 kn.j. vyradených – stratených, 904 kn. j. vyradených–opotrebovaných.

KNIŽNIČNÉ PRÍRASTKY PODĽA TRIEDY EXEMPLÁRA - ŠTATISTIKA ZA R. 2015

TRIEDA EXEMPLÁRA	SÚČET
Prezenčne (knihy)	86
Vypožičateľné (náučná dospelí)	1 008
Beletria	1 876
Beletria (Braillo)	0
Vypožičateľné (Braillo)	0
Detská beletria (Braillo)	0
Detská beletria	1 176
Detská náučná	108
Špeciálne dokumenty (mapy)	2
Elektronické dokumenty	1
Príručná knižnica	23
Celkový súčet	4 280

KNIŽNIČNÉ PRÍRASTKY PODĽA FORMY NADOBUDNUTIA - ŠTATISTIKA ZA R. 2015

MIESTO ULOŽENIA	SPÔSOB NADOBUDNUTIA				
	DAR D	DOM. KÚPA DK	NÁHRADA NH	GRANT G	CELKOVÝ SÚČET
Prešov-(230-1POKPOH) Hlavná	346	518	30	509	1 403
Prešov-(230-2POKPOH) Sídliisko 2	157	120	2	139	418
Prešov-(230-3POKPOH) Sídliisko 3	144	288	8	342	782
Prešov-(230-4POKPOH) Sekčov	82	267	8	322	679
Prešov-(230-5POKPOH) Šváby	28	126	0	145	299
Prešov-(230-6POKPOH) Slniečko	17	239	8	232	496
Prešov-(230-8POKPOH) Študovňa	1	2	0	0	3
Prešov-(230-9POKPOH) Región	77	7	0	1	85
Prešov-(230-10POKPOH) Brit.cen.	102	10	1	0	113
Prešov-(230-11POKPOH) Čítareň	20	0	0	0	2
Celkový súčet	956	1 577	57	1 690	4 280

KNIŽNIČNÉ ÚBYTKY - ŠTATISTIKA ZA R. 2015

TRIEDA EXEMPLÁRA	DÔVOD VYRADENIA			CELKOVÝ SÚČET
	VYRADENÝ	VYRADENÝ - OPOTREBOVANÝ	VYRADENÝ - STRATENÝ	
prezenčne (knihy)	0	0	0	0
vypožičateľné	0	41	29	70
vypožičateľné (beletria)	5	376	16	397
vypožičateľné (det. beletria)	17	472	9	498
vypožičateľné (det. náučná)	0	15	3	18
Celkový súčet	22	904	57	983

2.3 ORGANIZÁCIA A OCHRANA KNIŽNIČNÝCH FONDŮV

V súvislosti so zavedením modernej technológie na ochranu a evidenciu KF RFID (radiofrekvenčnej identifikácie dokumentov) sa očipovalo a prekonvertovalo okolo 80 000 zv. kníh na náučnom oddelení Centrálnej požičovne.

V letných mesiacoch sme pokračovali vo vyradovaní zastaralého knižničného fondu, na základe ktorého sme vyradili 983 knižničných jednotiek z dôvodu fyzického opotrebovania, obsahovej neaktuálnosti a strát. Z nich všetky boli vyradené elektronicky.

Aj v roku 2015 sme pokračovali v balení kníh do ochrannej fólie pre lepšiu ochranu kníh a zabezpečili sme spevnenie väzby brožovaných kníh s cieľom predĺžiť ich životnosť.

2.4 OSTATNÁ ČINNOSŤ

- výber a príprava dokumentov pre fungovanie **Staničnej knižnice**, ktorá sa nachádza v priestoroch Železničnej stanice Prešov;
- výber a spracovanie darov od čitateľov;
- čipovanie nových spracovaných kníh kvôli zabezpečeniu ochrany knižničného fondu.

3. KNIŽNIČNÉ SLUŽBY

V rámci projektu KIS3G realizujeme knižničné služby prostredníctvom softvéru VIRTUA od 1.6.2006. Do tohto systému je zapojených 31 knižníc a my si v počte výpožičiek naďalej držíme prvé miesto.

3.1 ČITATELIA, POUŽÍVATELIA A NÁVŠTEVNOSŤ

Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove je verejnou inštitúciou, ktorá ponúka svoje služby nielen obyvateľom nášho mesta, ale aj širokého okolia. Jej členom sa môže stať každý návštevník po zaregistrovaní a zaplatení členského poplatku, ktorý je diferencovaný podľa jednotlivých kategórií.

Za rok 2015 sme podľa štatistických ukazovateľov evidovali 10 998 registrovaných používateľov, z toho 2 054 nových.

REGISTROVANÍ ČITATELIA – ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2014 - 2015

Typ čitateľa	2014	2015	Rozdiel
Deti do 15 rokov	3 616	3 701	- 85
Iní nad 15 rokov	3 836	3 718	- 118
Hostia (ostatné typy)	9	0	-9
Organizácie (ostatné typy)	78	74	-4
Čitatelia s výnimkami (ostatné typy)	38	46	+8
Zamestnanci (ostatné typy)	30	27	-3
Študenti	2 825	2 643	-182
Dôchodcovia	647	789	+142
SPOLU	11 079	10 998	-81

Celkový počet čitateľov, ktorí v roku 2015 využili výpožičné služby (súčet dennej návštevnosti v systéme Virtua) bol 101 553. K nim je potrebné prirátať aj návštevníkov čítární, internetu a podujatí, preto celková návštevnosť v roku 2015 bola **146 730**.

NÁVŠTEVNOSŤ - ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2014 -2015

Návštevnosť	2014	2015	Rozdiel
Virtua	102 505	101 553	-952
Ostatné odd. a podujatia	46 043	45 177	-866
SPOLU	148 548	146 730	-1 818

3.2 VÝPOŽIČKY

Všetky výpožičky kníh, periodík, či iných dokumentov sa viažu na knižničný fond a jeho pravidelné dopĺňovanie novými titulmi. Aj napriek tomu, že finančná situácia nám nedovolila zabezpečiť adekvátne množstvo, podarilo sa nám udržať aj tento rok na čele knižníc v počte výpožičiek v rámci systému Virtua. V roku 2015 sme dosiahli počet absenčných a prezenčných výpožičiek spolu **452 538**.

VÝSTUP UKAZOVATEĽOV ZO SYSTÉMU VIRTUA – INFOSTATION

Knižnica	Spolu	Abs.+prez.	Predĺženie	Vrátenie	Žiadanky
POKPOH Prešov	252 086	164 766	87 320	165 853	2 347

K týmto výpožičkám je ešte potrebné prirábať ukazovatele, ktoré sme zaznamenali klasickou písomnou formou, keďže nie celý fond prechádza automatizovaným systémom Virtua:

Absenčné výpožičky - knihy: 10 496 a periodiká: 11 251

Prezenčné výpožičky – knihy: 112 073 a periodiká: 66 632

SPOLU absenčné a prezenčné výpožičky: 200 452

ABSENČNÉ A PREZENČNÉ VÝPOŽIČKY – ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE 2014 – 2015

Výpožičky	2014	2015	Rozdiel
Evidované vo Virtue	264 395	252 086	-12 309
Mimo Virtui	189 706	200 452	+10 746
SPOLU	454 101	452 538	-1 563

REZERVÁCIE A INFORMÁCIE – ŠTATISTIKA A MEDZIROČNÉ POROVNANIE

	2014	2015	Rozdiel
Rezervácie	7 045	5 467	-1 578
Informácie	14 531	16 406	+1875

ABSENČNÉ A PREZENČNÉ VÝPOŽIČKY V KIS VIRTUA A MIMO VIRTUI - ŠTATISTIKA ZA R.2015

Druh a typ KIS	Virtua		SPOLU	Mimo Virtui		SPOLU	SPOLU	
	ABSENČNE	PREZENČNÉ	VIRTUA	ABSENČNE	PREZENČNÉ	MIMO VIRTUI	ABSENČNE	PREZENČNÉ
Odborná pre dosp.	48 437	87	48 524	0	47 281	47 281	48 437	47 368
Beletria	124 441	0	124 441	4 754	42 460	47 214	129 195	42 460
Detská odborná	8 289	0	8 289	0	8 301	8 301	8 289	8 301
Krásna lit. pre deti	56 777	0	56 777	0	14 031	14 031	56 777	14 031
Periodiká	14 052	3	14 055	11 142	64 774	75 916	25 194	64 777
SPOLU	251 996	90	252 086	15 896	176 847	192 743	267 892	176 937
CVS	-		0	0		109	0	0
AVD	-		0	0		5 658	0	0
Reprog. služby	-		0	0		1 858	0	0
MVS z knižníc	-		0	0		84	0	0
SPOLU	-		0	0		7 709	0	0
VÝPOŽIČKY SPOLU:	452 538							

SLUŽBY - ŠTATISTIKA ZA R.2015

SLUŽBA	Viruta	Mimo Virtui	Spolu
Informácie	-	-	16 406
Rezervácie	-	-	5 467
MVS iným knižniciam	-	-	224
SPOLU	-	-	22 097
SPOLU VÝPOŽIČKY A SLUŽBY	474 635		

3.3 VZDELÁVACIE A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

Knižnica P. O. Hviezdoslava patrí medzi významné kultúrne inštitúcie v celom prešovskom regióne, nielen pre svoje tradičné služby spojené s požičiavaním dokumentov, ale aj organizovaním rôznych kultúrnych podujatí, exkurzií, informačnej výchovy, tvorivých dielní, zážitkového čítania atď. V roku 2015 sa nám podarilo uskutočniť **671** podujatí, na ktorých sa zúčastnilo **14 172** návštevníkov.

NAJVÝZNAMNEJŠIE PODUJATIA V ROKU 2015

Festival **Prešov číta rád** sa uskutočnil v dňoch 23. – 25. septembra 2015. Tento jubilejný desiaty ročník bol súčasťou osláv, spojených s 90. výročím našej knižnice. Cieľom projektu bola propagácia čítania a literatúry prostredníctvom rôznych knižničných aktivít, konkrétne:

- besedy s autormi
- výstava o histórii našej knižnice
- odborný seminár Poklady v knihách ukryté
- slávnostné popoludnie a talkshow s hosťami festivalu

Festivalu sa zúčastnili hostia:

Juraj Červenák (spisovateľ), **Antónia Mačingová** (autorka publicistických kníh o zdravej výžive), **Zuzana Csontosová** (spisovateľka), **Valentín Šefčík** (básnik), **Ondrej Nagaj** (spisovateľ), **Andrea Gregušová** (spisovateľka), **Katarína Tholtová** (spisovateľka), **Braňo Jobus** (spisovateľ a hudobník), **Jana Pronská** (spisovateľka), **Zuzana Cigánová** (herečka a spisovateľka), **Petra Nagyová Džerengová** (spisovateľka), **Peter Holka** (spisovateľ), **Adela Banášová** (autorka a moderátorka), **Dado Nagy** (moderátor), **Katka Koščová a Daniel Špiner** (hudobní hostia).

Celkovo sa v rámci festivalu uskutočnilo 42 akcií v priestoroch knižnice (Pobočky: Sídliisko 3, Sídliisko 2, Sekčov, Šváby, Detská knižnica Slniečko, Centrálna požičovňa, Centrum regionálnych dokumentov), v školách: Konzervatórium D. Kardoša, Evanjelické gymnázium, SOŠ podnikania, Gymnázium Konštantínova, Gymnázium J. A. Raymana, Gymnázium sv. Mikuláša, Špeciálna spojená a praktická škola MS, ZŠ Ľubotice, v kníhkupectve Litera a v Mestskej knižnici Sabinov.

Slávnostné popoludnie s pozvanými hosťami pod názvom U nás lepšie ako doma sa uskutočnilo v Sále PKO Čierny orol. Akcií sa zúčastnilo 1 734 účastníkov, na talkshow sa prišlo pozrieť cca 200 divákov. Sprievodným propagačným materiálom festivalu boli plagáty, pozvánky, program, podpisové záložky, bulletin k 90.výročíu založenia Knižnice P.O.H.

ĎALŠIE PODUJATIA NA PODPORU ČÍTANIA

Zážitkové čítania, Hlasné čítania, Tvorivé čítania.

AUTORSKÉ BESEDY

Gabika Futová, Jozef Žarnay, Cyril A. Hromník, Anton Lauček, Barbara Bartšíková, Valentín Šefčík, Antónia Mačingová, Juraj Červenák, Andrea Gregušová, Zuzana Csontosová, Petra Nagyová Džerengová, Ondrej Nagaj, Jana Pronská, Zuzana Cigánová, Katarína Tholtová, Peter Holka, Braňo Jobus, Emil Samoľ, Adela Banášová, Hana Lasicová, Camille Labas.

LITERÁRNE PÁSMA

1. Martin Kukučín – život pútnika
2. Z rozprávky do rozprávky
3. Svet biely ako kvet
4. Volajú ma Hevi

SÚŤAŽE

1. Ako viem tvoriť
2. Šaliansky Maťko
3. Čitateľský maratón
4. Vyhodnotenie súťaže o najlepší stredoškolský časopis
5. Háďaj, lúšti, rieš, leto zbehne hneď
6. Druhá svetová vojna v literatúre pre deti a mládež – celoslovenská súťažná prehliadka knižničných podujatí pre deti
7. Čo si pamätám o knižnici
8. Naše hrady a zámky
9. Mačka vo vreci
10. Škriatkova záhada

VÝSTAVY

1. 500 rokov dnešnej podoby Konkatedrály sv. Mikuláša v Prešove
2. The Spirit of the Time
3. Mária Zubalová - Od jari do jesene
4. Knižnica včera a dnes
5. Marek Sekerák – Julo Zborovjan
6. Miroslav Regitko – Obrázky zo Slnačnej ulice

ZÁŽITKOVÉ ČÍTANIE

1. Danko a Janka
2. Malá bosorka
3. O Guľkovi Bombuľkovi
4. Môj anjel sa vie biť
5. Čin-čin
6. Chlapec v pásikavom pyžame
7. Kde je Afrika?

8. Aprílový Hugo
9. Rozprávky o psíčkovi a mačičke
10. Môj dedko je čerešňa
11. Tri mačiatka
12. Trojruža
13. Tri múdre kozliatka
14. Rozprávky z múzea záhad
15. Láskové rozprávky
16. Veveričky
17. Už si čítam sama
18. Rozprávky pre neposlušné deti a ich starostlivých rodičov
19. Rozprávky, ktoré nepoznám
20. Spoveď záškoláka
21. O pyšnej nočnej košielke
22. Magický škrečok
23. Psy
24. Nenásytná húsenička
25. O troch grošoch
26. Strašidelník
27. Ezopové bájky
28. Dobrodružstvá vranky Danky
29. Žabiak a cudzinec
30. Zvierací lekári
31. Biela zima
32. Nosorožec Rino

HLASNÉ ČÍTANIE

1. Mami kúp mi psa
2. Kikirikí! Kohútik budí svet
3. Králiček Kornel
4. Vianočné zvyky a tradície
5. Lesným chodníčkom
6. Prečo sovy húkajú

INÉ

1. Konverzačný kurz angličtiny
2. Kurz angličtiny pre nevidiacich
3. Prečo je marec mesiac knihy?
4. Snehulienka a sedem trpaslíkov – divadielko
5. Noc s Andersenom
6. Východné Slovensko a Židia v medzivojnovom období - prezentácia knihy
7. Ekoknižka Ježka Separka a slimáčka Naturpáčka
8. Deti slnka – prezentácia trojjazyčnej knihy

9. Voda a elektrina v minulosti Prešova
10. Komiks – prezentácia tvorby
11. Liečebné hladovanie – prednáška
12. Knižné lampióny
13. Zo starého papiera nové dekorácie
14. Urobme si záložku
15. Po stopách Ľudovíta Štúra – prednáška
16. Dobrovoľnícke centrá
17. Trénujte svoj mozog
18. DIA klub
19. Warhol tour – edukačný program
20. Žena v rôznych podobách – konferencia
21. Spoznaj svet svojej mamy
22. Recykláciou k lepšiemu životu
23. Energetický deň PSK
24. Komisař Vrťapka – predstavenie
25. Čo odhalila kronika Prešova – Deň PSK
26. Inštruktážny seminár k používaniu digitálnej knižnice a zvukových kníh
27. Metodické semináre pre knihovníkov
28. Britské vzdelávanie – seminár
29. Efektívna verejná správa – seminár
30. Halloween v knižnici
31. Kniha ako tajomstvo
32. Pod' budem Ti čítať – Celé Slovensko číta deťom aj na Mikuláša
33. Celoslovenská prehliadka knižničných podujatí pre deti
34. Letný denný tábor
35. „Listování“ – Dni českej kultúry

KLUB BYLINKÁROV

V rámci komunitných aktivít knižnice rozvíjal svoju činnosť Klub pestovateľov a milovníkov liečivých rastlín . V roku 2015 sa zameriaval na poznávanie, zber, spracovávanie a pozitívne účinky liečivých rastlín a bylín pre zdravie človeka a ich podiel v zdravej gastronómii, v racionálnom stravovaní a bio-stravovaní.

Klub bylinkárov – ako si hovoria členovia, písal v r. 2015 už svoju 18-ročnú históriu pravidelného stretávania sa, a to 1-krát mesačne a má okolo 25 členov. Okrem tohto stretávania sa v knižnici realizoval klub aj terénne výjazdy za poznávaním liečivých bylín ako Bardejovské kúpele a Cemjata pri Prešove. V jarných mesiacoch sa členovia klubu bylinkárov zastavili v lokalite Podčičva, okres Vranov nad Topľou a nazberali v lese medvedí cesnak pre všetkých členov aj nečlenov. Klub bylinkárov prezentoval svoju činnosť v regionálnom rádiu Regina a na webovej stránke KPOH a na facebooku KPOH.

V roku 2015 Klub bylinkárov zrealizoval prednášky spojené s prezentáciou na tieto témy:

1. Spomienkové stretnutie pri príležitosti spomienky na zakladateľku

- a lektorku klubu, p. Jozefínu Murckovú.
2. Prvé semená na výsev: paprika, paradajka, žerucha... Zdravé pomazánky z fazule, šošovice, pohánky a ovsených vločiek.
 3. Zdravie v kuchyni: rozmarín, tymián, bazalka, rasca. Aditíva (É-čka) v potravinách.
 4. Liečivé jarné bylinky: Plúcnik lekársky a Podbeľ liečivý. Jarná kuchyňa: Cesnak medvedí, Prhľava dvojdomá.
 5. Liečivé huby: Hliva, Reishi, Shitake. Recepty z húb.
 6. Otravy hubami: symptómy a ďalšie zámeny. Liečivé oleje: olivový, konopný, tekvicový.
 7. Liečivé včely: med, peľ, propolis. Výroba sviečok z včelieho vosku.

Knižnica zabezpečuje pre členov klubu literatúru a informačné pramene , pripravuje výstavy . Členovia klubu bylinkárov si navzájom odovzdávajú praktické rady pri využívaní účinkov liečivých rastlín a bylín a osvedčené recepty pri používaní bylín v stravovaní, z bylín pripravujú na stretnutia rôzne pomazánky, bylinné maceráty, šaláty, pečené čaje, varené gaštany, prebieha aj vzájomná výmena rastlín a bylín s koreňovým systémom na ďalšiu výsadbu a pod.

3.4 BRITSKÉ CENTRUM

Naše Britské centrum je jedným zo šiestich takýchto centier na Slovensku. Je určené žiakom, študentom, učiteľom, ale aj širokej verejnosti, ktorí majú záujem zdokonaľovať sa v anglickom jazyku. Slúži na podporu vzdelávania v anglickom jazyku, na poskytovanie informácií o Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska a podpore vytvárania vzájomných kontaktov, ako poradenská pomoc pri príprave na jazykové skúšky, pomáha získavať informácie o možnostiach rôznych foriem vzdelávania u nich, organizuje rôzne besedy, exkurzie, prednášky, či kurzy anglického jazyka za účasti lektora a taktiež aj samostatné stretávanie. V Britskom centre prebiehala aj angličtina pre zamestnancov knižnice. V novembri nás svojou návštevou poctil aj Veľvyslanec Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska na Slovensku Andrew Garth, ktorý prednášal študentom základných a stredných škôl o možnosti štúdia v zahraničí a zároveň odovzdal knižné dary, ktoré sme dostali od Cambridge International School Bratislava.

Pracovníci oddelení Britského centra a čítárne sú zodpovední za starostlivosť o knižničné jednotky zo samoobslužného Biblioboxu na vrátenie vypožičaných kníh. Prostredníctvom knižnično-informačného systému Virtua zaznamenávajú pohyb a vysporiadanie týchto vrátených knižničných jednotiek a zabezpečujú ich donášku na pobočky podľa konkrétnej lokácie. Žiadané tituly z Biblioboxu sa urgentne rozosielať na požadované pobočky knižnice. V roku 2015 sa formou služby Biblioboxu na vrátenie vypožičaných kníh vrátilo 6 592 knižničných jednotiek.

ŠTATISTICKÉ UKAZOVATELE A MEZDIROČNÉ POROVNANIE V BRITSKOM CENTRE (ZAHRNUTÉ V CELKOVEJ ŠTATISTIKE):

	2014	2015	Rozdiel
Absenčné výpožičky - knihy	7 690	7 503	-187
Absenčné výpožičky - periodiká	31	31	0
Audiovizuálne výpožičky	5 475	5 658	+183
Prezenčné výpožičky knihy a periodiká	6 756	6 960	+204
Informácie	1 095	1 005	-90
Návštevnosť	5 634	4 717	-917
Počet podujatí	98	108	+10
Návštevnosť na podujatiach	1 410	1 626	+216

3.5 ČITÁREŇ A ODDELENIE PRE NEVIDIACICH A SLABOZRAKÝCH

VŠEOBECNÉ PODMIENKY

- bezbariérový prístup, prízemie
- otváracie hodiny do 16,00 hod., v stredu predĺžená výpožičná doba až do 18,00 hod.
- zrekonštruované priestory, nové vybavenie oddelení
- pešia zóna mesta – flexibilita dostupnosti poskytovaných služieb a informácií

ČITÁREŇ

- oddelenie poskytuje 8 titulov dennej tlače a 35 titulov časopisov; z toho 4 zahraničné časopisy
- 2 tituly časopisov sú zaradené ako cirkulačná výpožičná služba: Burda, CHIP
- poskytovanie prezenčných a absenčných periodík – novín a časopisov
- poskytovanie prezenčných a absenčných periodík darovaných časopisov od čitateľov
- predlžovanie výpožičnej doby vypožičaných knižných jednotiek
- informačná výchova o poskytovaných službách a priestoroch knižnice
- informácie a praktické ukážky práce s knižným fondom v on-line katalógu na webovej stránke knižnice

ODDELENIE PRE SLABOZRAKÝCH A NEVIDIACICH

- je špeciálnym oddelením knižnice; venuje sa skupine znevýhodnených obyvateľov a to so zrakovým handicapom
- oddelenie zabezpečuje absenčné výpožičky zvukových kníh na CD-MP3 nosičoch. Od 1. 11. 2012 túto službu rozšírila Knižnica POH v Prešove aj pre všetkých ostatných zdravotne ťažko postihnutých používateľov knižnice. Výmenné súbory sú aktualizované v 3-mesačných intervaloch v spolupráci s Knižnicou Mateja Hrebendu v Levoči
- oddelenie zakúpilo aj odborný časopis pre slabozrakých a nevidiacich Priezor a Vierka
- na oddelení sa pre potreby slabozrakých a nevidiacich nachádza čítacia lupa, internet s programom JAWS a MAGIC

- oddelenie zabezpečuje prenos zvukových kníh z digitálnej knižnice z webovej stránky www.skn.sk na nosiče MP4 podľa požiadaviek slabozrakých a nevidiacich
- v priestoroch oddelenia pre slabozrakých a nevidiacich sa uskutočňovali podujatia, besedy, semináre, školenia aj zasadanie výboru ZO ÚNSS
- knižnica sa aktívne zúčastňuje na výročných schôdzkach ÚNSS v Prešove a informuje prítomných členov o poskytovaných službách, aktivitách a jej činnosti

ŠTATISTICKÉ UKAZOVATELE V ODDELENÍ PRE NEVIDIACICH A SLABOZRÁKÝCH (ZAHRNUTÉ V CELKOVEJ ŠTATISTIKE):

	2014	2015	Rozdiel
Výpožičky knižničných jednotiek (titulov)	40	43	+3
Výpožičky periodík	163	9	-154
Výpožičky mp3	876	125	-751
Digitálna knižnica	710	260	-450
Návštevnosť	194	71	-123

Znevýhodneným používateľom sme vychádzali v ústrety zabezpečením a vypožičiavaním zvukových kníh aj podľa ich individuálnych požiadaviek a mimo plánovaného rozvozu. Prostredníctvom Britského centra majú k dispozícii aj načítané knihy na voľný čas a sebazvedelávanie na CD v angličtine.

Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove je vďaka všetkým zamestnancom veľmi aktívna a celoslovensky známa a aj v roku 2015 sme sa snažili rozvíjať svoju fantáziu, kreativitu, pracovitosť a humanizáciu služieb.

3.6 ČINNOSŤ DETSKÝCH ODDELENÍ

Detské oddelenia Knižnice P. O. Hviezdoslava sa okrem vlastných aktivít zapojili aj do medzinárodného podujatia Noc s Andersenom. Témou tejto noci boli rozprávkové víly a škriatkovia. Nocovalo sa už na troch miestach: v detskej knižnici Slniečko (13 detí), na pobočke knižnice na Sídlišku Sekčov (13 detí) a na pobočke knižnice Sídliisko 3 - Centrum (12 detí). Noc bola zameraná na rôzne aktivity súvisiace s rozprávkami ako hry, súťaže, vrátane čítania.

Na zvyšovanie kompetencií detských knihovníkov knižnica začala organizovať vzdelávanie detských knihovníkov nazvané Poškola tvorivosti. Kurzy sa konajú raz mesačne a sú určené detským knihovníkom z prešovskej knižnice. Po dohode s Hornozemplínskou knižnicou vo Vranove nad Topľou sa kurzu zúčastňujú aj jej detskí knihovníci. Keďže knihy sú účinným prostriedkom na formovanie ľudskej osobnosti, na týchto stretnutiach sa zaoberáme výberom kníh vhodných na biblioterapiu. Zameriavame sa na knihy, ktoré by pomohli odstrániť medzi deťmi rôzne negatívne javy, ktoré sa v spoločnosti objavujú čoraz častejšie. Pre mladšiu vekovú kategóriu sa zase snažíme voliť knihy, ktoré by pôsobili na ich čítanie, vnímanie a teda na celkové správanie sa k sebe a svojim blízkym.

4. BIBLIOGRAFICKO - INFORMAČNÁ ČINNOSŤ

Regióny celého PSK majú svoje dôstojné a reprezentatívne zastúpenie v Centre regionálnych dokumentov (CRD) na Hlavnej 139. CRD sa zameriava nielen na akvizíciu knižných, novinových, časopiseckých i audiovizuálnych titulov do vlastnej študovne, či monitorovanie a uchovávanie periodík, drobnej tlače i krajanskej literatúry, ale aj na poskytovanie bibliograficko-informačných a rešeršných služieb. Buduje databázu článkovej regionálnej bibliografie, usporadúva regionálne zamerané výstavy a odborné prednášky, spájajúce národné historicko-literárne súvislosti s regionálnymi.

4.1 EXCERPČNÁ ČINNOSŤ

CRD excerpuje záznamy z regionálnej periodickej tlače okresov Prešov a Sabinov a počas roka 2015 sa spracovávalo **15** takýchto titulov, napr. : Prešovský večerník, Korzár, denník Prešovského kraja, Prešovský magazín, Veľkošarišan, Spravodajca mesta Sabinov, Pod Kapušianskym hradom, Pečovskonovoveský spravodajca, Na Pulze a iné miestne tlače, ktoré vydávajú obce, farnosti, či inštitúcie. Z týchto titulov bolo vyexcerpovaných **397** bibliografických záznamov článkov vkladaných do knižnično-informačného systému VIRTUA. Sú prístupné na vyhľadávanie a rešeršovanie na internete (www.kis3g.sk).

Do fondu v r. 2015 pribudlo **93** titulov kníh. Služby oddelenia využilo **609** čitateľov, poskytli sme **2 890** prezenčných výpožičiek, z toho **1 437** kníh a **1 453** periodík.

UCHOVÁVANIE PERIODÍK

Z uvedených spracovávaných regionálnych periodík uchovávame a kompletne viažeme **6** titulov: Prešovský večerník, Prešovský Korzár, Prešovský magazín, Prešovské noviny, Spravodajca mesta Sabinov, Veľkošarišan. Ostatné spracovávané periodiká a periodiká získané z iných okresov kompletizujeme a uchovávame bez väzby v obaloch. Neperiodické dokumenty a drobné špeciálne tlače archivujeme v obálkach a škatuliach.

BUDOVANIE DATABÁZ

Archivujeme klasickú lístkovú článkovú kartotéku za roky 1960-1992. Budujeme súbežnú článkovú regionálnu databázu v knižnično-informačnom systéme VIRTUA.

4.2 INFORMAČNÉ SLUŽBY

Podľa požiadaviek vyšpecifikovaných používateľmi bolo vypracovaných **47** rešerší s počtom **1 022** bibliografických záznamov. Na účely ich spracovania bola využívaná databáza Virtua, webový portál kis3g.sk, plnotextová cudzojazyčná databáza EBSCO, kartotéka a fond regionálnej literatúry, on-line katalóg. O informácie a rešerše mali záujem hlavne študenti vysokých škôl a študujúci popri zamestnaní. Mnohí z nich, po konzultácii o postupe pri zhotovovaní rešerše, využili možnosť urobiť si rešerš sami. Objednávky boli prijímané osobne, telefonicky i elektronickou poštou. Výstupy boli poskytované objednávateľom v tlačenej forme, v niektorých prípadoch aj e-mailovou správou.

Tematické zameranie rešerší: sociálna práca, špeciálna pedagogika, ošetrovatelstvo, dejiny mesta, dejiny umenia, osobnosti, enviromentálna výchova, dizajn a svetlo.

Z dostupných informačných zdrojov bolo na oddelení poskytnutých okrem faktografických a bibliografických informácií, poskytnutých návštevníkom CRD aj **417** informácií prostredníctvom telefónu, elektronickej pošty a novej služby pre čitateľov (spustená od júla 2015) – **Live chatu** (112 dopytov).

Za účelom budovania archívu článkov o Knižnici P. O. Hviezdoslava v Prešove sme pravidelne monitorovali regionálnu tlač s akcentom najmä na články týkajúce sa činnosti a aktivít knižnice a vydávané publikácie regionálneho charakteru prezentované prostredníctvom tlače.

Čitatelia mali aj možnosť vyhotovenia kópií z dokumentov knižnice prostredníctvom reprografických služieb.

4.3 EDIČNÁ ČINNOSŤ

Pri príležitosti osláv 90. výročia vzniku knižnice sme v roku 2015 vydali publikáciu **Prešovská knižnica P. O. Hviezdoslava včera a dnes**, mapujúcu jednotlivé etapy vývoja knižnice a jej historické medzníky, osobnosti knižnice, ale aj množstvo podujatí, ktoré knižnica buď samostatne organizuje alebo na nich participuje v rámci celého Slovenska.

4.4 VZDELÁVACIE AKTIVITY

- odborné konzultácie zamerané na rešeršovanie a vyhľadávanie dokumentov prostredníctvom portálu Slovenská knižnica a on-line katalógov knižníc – pre študentov
- exkurzie pre študentov so zameraním na rešeršovanie, oboznámenie sa s fondom regionálnej literatúry
- odborné prednášky pre študentov základných a stredných škôl i širokú verejnosť. V roku 2015 to v rámci Roka Ľudovíta Štúra bola interaktívna prednáška **Po stopách Ľudovíta Štúra**, zameraná na menej známe fakty zo Štúrovho života a najmä na jeho prepojenie s mestom Prešov. Prednášky sa zúčastnilo **40** skupín s celkovým počtom **1000** poslucháčov. Pod rovnakým názvom bol v spolupráci s MO Matice slovenskej usporiadaný aj odborný seminár, ktorého sa zúčastnilo **35** osôb
- odborné semináre - popri aktívnej účasti na odborných seminároch iných knižníc sme v roku 2015, pri príležitosti osláv 90. výročia založenia knižnice, usporiadali odborný seminár **Poklady v knihách ukryté** s medzinárodnou účasťou
- sebavzdelávanie z odborných knihovníckych a metodických materiálov
- zúčastňovanie sa regionálnych a celoslovenských porád bibliografov

4.5 INÁ ČINNOSŤ V RÁMCI KNIŽNICE

- príprava a inštalácia výstav : Prešovský kraj vo fotografiách, The Spirit of Time (SOŠ Košická), Od jari do jesene (výstava prác Márie Zubalovej), Knižnica včera a dnes, Julo Zborovjan

- aktívne participovanie na knižničných podujatiach konaných na oddelení CRD: besedy so spisovateľmi, prezentácie časopisov, vítanie kníh do života, semináre o vzdelávaní a verejnej správe pod záštitou Britského veľvyslanectva, prednášky o zdravom životnom štýle
- spolupráca s mestom a VUC na nimi organizovaných akciách usporiadaných v priestoroch CRD a aj mimo neho (recitácia pri pietnych aktoch, prednášky pre seniorov v Šarišskom osvetovom centre, pre Mestské informačné centrum v rámci Objavovania Prešova, pre VUC počas Dňa Prešovského kraja ...)
- mesačné aktivity pre čitateľov v rámci osláv 90. výročia založenia KPOH v Prešove: „My oslavujeme, vy dostávate darčeky“...; (wi-fi na všetkých pobočkách knižnice, elektronické platby, súťaž Mačka vo vreci, knižničný poradca-live chat, hra Škriatkova záhada, Tvorivé dielne pre dospelých, súťaž o najkrajšie blahoželanie, burza kníh, 10. ročník PČR, výstava Retro CRD, kurz angličtiny pre pokročilých, narodeninový bezplatný zápis
- príprava a inštalácia výstav miestneho, regionálneho a krajského významu;
- výpomoc na ostatných oddeleniach a pobočkách knižnice;
- reprografické služby;
- vyradovanie a zakladanie knižného fondu v skladových priestoroch knižnice;
- kompletizácia regionálnych periodík a príprava do väzby;
- práca na Súbornom katalógu periodík, spracovanie a vyradovanie Seriálov;
- podieľanie sa na príprave podujatí organizovaných knižnicou

Na výstavách a podujatiach konaných na oddelení CRD sa v roku 2015 zúčastnilo **2 936** ľudí. Spolu s čitateľmi využívajúcim služby nášho oddelenia a účastníkmi odborných prednášok i seminárov sme na oddelení Centra regionálnych dokumentov v roku 2015 privítali **3 545** osôb.

EXCERPOVANÁ REGIONÁLNA TLAČ V R. 2015

- 1/ Korzár – denník Prešovského kraja - denník
- 2/ Prešovský večerník - denník
- 3/ Prešovský magazín - mesačník
- 4/ Spravodajca mesta Sabinov - mesačník
- 5/ Veľkošarišan - mesačník
- 6/ Cesta - mesačník
- 7/ Spektrum (časopis farnosti Víťaz) - mesačník
- 8/ Astronomický informátor - dvojmesačník
- 9/ Pečovskonoovoveský spravodajca - štvrťročne
- 10/ Pod Kapušianskym hradom - štvrťročne
- 11/ Spravodajca ŠRR SPZ - štvrťročne
- 12/ List Kráľovnej pokoja - dvojtýždenne
- 13/ Spravodaj: obec Ľubotice - občasník
- 14/ Prešovské noviny - týždenne
- 15/ Na Pulze – štvrťročne

5. ELEKTRONIZÁCIA, AUTOMATIZÁCIA A TECHNICKÉ VYBAVENIE

Knižnica P.O.Hviezdoslava v Prešove sa v r. 2015 snažila aktualizovať a doplniť jednotlivé oddelenia a pobočky novými, modernejšími technickými a výpočtovými prostriedkami, a to:

- pripojenie wi-fi na všetkých pobočkách knižnice pre registrovaných čitateľov zdarma
- A3 kopírka so skenerom Konica Minolta – oddelenie Čítareň
- HD-LED televízny prijímač – pobočka Sídliisko 3 – Centrum
- dataprojektor Epson – oddelenie Centrum regionálnych dokumentov
- bezpečnostná brána systému RFID - oddelenie Beletrie, Centrálna požičovňa
- 2 ks pracovné stanice systému RFID - oddelenie Beletrie, Centrálna požičovňa
- 2 ks čítačka čiarových kódov - oddelenie Beletrie, Centrálna požičovňa

6. METODICKÁ A PORADENSKÁ ČINNOSŤ

Metodická činnosť Knižnice P.O.H. v Prešove v roku 2015 sa zameriavala na plnenie funkcie krajského a regionálneho metodického centra pre všetky typy verejných knižníc Prešovského samosprávneho kraja. Táto funkcia vyplýva zo zriaďovateľskej pôsobnosti knižnice a zo Zákona o knižniciach č. 126/2015.

REGIONÁLNA METODIKA

Metodická činnosť KPOH na regionálnej úrovni sa v roku 2015 zameriavala na:

- spracovanie Rozboru činnosti Knižnice P.O.H. za r. 2014
- spracovanie štatistických ukazovateľov činnosti knižníc za r. 2014
- usmerňovanie zriaďovateľov k novému zákonu o knižniciach č. 126/2015, platného od 1.7.2015
- obnovenie činnosti a poskytovanie knižnično-informačných služieb stagnujúcich obecných knižníc Prešovského a Sabinovského regiónu
- školenie nových knihovníkov knižníc
- seminár a metodické usmerňovanie pracovníkov verejných knižníc PSK k novému formuláru Výkazu o činnosti knižnice KULT 10-01 za rok 2015 – zmeny a doplnky
- konzultácie k založeniu alebo zrušeniu obecných knižníc, zlúčeniu školských a obecných knižníc, a pod.
- metodické inštruktáže základným knižničným dokumentom a pomocnej knižničnej evidencie
- poskytovanie tlačív základnej a pomocnej knižničnej evidencie pre obecné knižnice
- pomoc pri písaní projektov na získavanie finančných prostriedkov z grantov na nákup nových kníh do knižnice, na technické dovybavenie knižníc, na rôzne podujatia v knižniciach
- zavádzanie automatizácie do knižníc, využívanie KIS MaSK-u pri spracovávaní knižničného fondu a pod.
- účasť na seminároch, školeniach a konferenciách usporiadaných inými odbornými inštitúciami (MK SR, SNK, UK PU, PSK, a i.)

V roku 2015 bolo uskutočnených 12 metodických návštev v knižniciach Prešovského kraja, bolo poskytnutých viac ako 262 osobných, telefonických a e-mailových konzultácií a inštruktáží. Knižnica P.O.H. v Prešove darovala z vlastných prostriedkov verejným knižniciam viac ako 250 knižných jednotiek.

Knižnica v roku 2015 metodicky usmerňovala 102 fungujúcich knižníc Prešovského a Sabinovského kraja, 27 stagnujúcich knižníc uvedených regiónov. V roku 2015 prešli zo stavu stagnujúca knižnica do stavu fungujúca 2 obecné knižnice a zo stavu stagnujúca do stavu zrušená knižnica prešli 2 obecné knižnice s neprofesionálnym zamestnancom(1x Prešov, 1xSabinov).

6.2 KRAJSKÁ METODIKA

Regionálna knižnica P.O.H. v Prešove s krajskou pôsobnosťou koordinuje a metodicky usmerňuje 6 regionálnych knižníc Prešovského kraja: Bardejov, Humenné, Poprad, Svidník, Stará Ľubovňa a Vranov nad Topľou.

Charakteristika krajskej metodiky a výber z činností:

- spracovanie štatistických ukazovateľov činnosti verejných knižníc Prešovského kraja KULT 10-01 za rok 2014
- spracovanie, grafická úprava, tlač Vyhodnotenia činnosti verejných knižníc PSK za rok 2014
- spracovanie príloh k ročenke
- rozbor činnosti verejných knižníc PSK a porovnanie s celoslovenskými štatistickými ukazovateľmi za účasti pracovníkov SNK v Martine, zamestnancov odboru kultúry PSK zástupcov a štatutárov verejných knižníc Prešovského kraja
- metodická inštruktáž regionálnych a mestských verejných knižníc PK k novému formuláru Výkazu o činnosti knižnice KULT 10-01 za rok 2015 - zmeny a doplnky, metodické vysvetlivky
- školenie pracovníkov regionálnych knižníc Prešovského kraja: Virtua verzia 15.0, CHAMO – on line katalóg, Digitálna knižnica, DIKDA
- realizácia porád a pracovných stretnutí metodikov pri riešení aktuálnych problémov metodickej činnosti a činnosti knižníc ako zamestnanosť v knižniciach, financovanie knižníc, nákup kníh, podujatia, projekty a pod.
- propagácia knižníc
- rozbor určených štandardov pre verejné knižnice na zabezpečenie podmienok kvalitného poskytovania knižnično-informačných služieb, slobodný prístup k informáciám a informačným zdrojom

Okrem pracovných stretnutí regionálnych metodikov prebiehala komunikácia, konzultácie a metodické poradenstvo formou telefonátov a e-mailovej pošty. Cieľom pracovných stretnutí bola realizácia metodických návštev v knižniciach, obnovenie činnosti stagnujúcich knižníc a zamerali sme sa na dlhodobé problémy metodickej činnosti – ako sú štatistické knižničné ukazovatele, profesionálne a neprofesionálne knižnice, nové formy zamestnanosti v knižniciach, financovanie prevádzky knižníc, propagácia obecných knižníc

a i. V rámci metodiky je knižniciam k dispozícii internetový portál www.obecnakniznica.sk ako internetové metodické centrum a slúži ako pomôcka obecným knihovníkom

6.3 VNÚTROKNIŽNIČNÁ METODIKA

Oddelenie metodiky koordinovalo činnosť a aktivity aj v rámci knižnice. Podieľalo sa na spracovaní plánu práce a hodnotiacich správ. Zozbieralo štatistiku jednotlivých oddelení knižnice pre štatistický výkaz KULT 10-01 MK SR. Vypracovalo analýzu a porovnávanie štatistických ukazovateľov činnosti. Metodička vedie a koordinuje činnosť Klubu bylinkárov a podieľa sa na spolupráci s Knižnicou pre nevidiacich M.Hrebendu v Levoči.

- príprava projektov
- tvorba programu + harmonogram na podujatia
- logistika (rozdelenie úloh); harmonogram prác
- príprava vzdelávacích programov
- ponuka voľnočasových aktivít pre pracovníkov
- koordinácia Klubu pestovateľov a milovníkov liečivých rastlín pri knižnici,
- spolupráca a komunikácia s Knižnicou pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči
- spolupráca s Krajským strediskom v Prešove Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska
- účasť metodičky na kurze IKT s asistenčnou technológiou pre nevidiacich a slabozrakých

7. MARKETING A PROPAGÁCIA KNIŽNICE

Webová stránka a sociálna sieť je veľmi dôležitou a nevyhnutnou súčasťou knižnično-informačných služieb. Neslúži iba na oboznamovanie používateľov s aktivitami a aktuálnymi informáciami knižnice, ale aj na interaktívne využívanie služieb knižnice ako sú: predĺžovanie výpožičiek, rezervácia kníh, tvorba rešerší a aktívnu spoluprácu používateľov s knižnicou (napr. formou kampane Jednu knihu ročne).

PREHĽAD NÁVŠTEV WEBOVEJ STRÁNKY www.kniznica-poh.sk

	2014	2015	Rozdiel
Počet používateľov	28 681	32 858	+4 177
Počet zobrazení	133 934	141 558	+7 651
% vyjadrenie vracajúcich sa návštevníkov	52%	65,13%	+13,13%
% vyjadrenie nových návštevníkov	48%	47,49%	-0,51%

PREHĽAD NÁVŠTEV KNIŽNIČNEJ STRÁNKY NA FACEBOOKU

	2014	2015	Rozdiel
Páči sa mi	894	982	+ 88

Ďalšou z úloh, ktorej sme v tomto roku venovali zvýšenú pozornosť, bola propagácia knižnice a jej podujatí. Väčšinu podujatí pre verejnosť sme sa snažili propagovať na webovej stránke našej knižnice a plagátmi na výpožičných miestach knižnice. Pravidelne sme posielali aj tlačové správy a oznamy o pripravovaných podujatiach do médií a na webové sídlo zriaďovateľa Prešovský samosprávny kraj. Spracované boli aj informačné materiály o knižnici.

GRAFICKY SPRACOVANÉ MATERIÁLY

- Diplomy – Šaliensky Matko
- Noc s Andersenom – výroba plagátu, prihlášok, karty úloh, preukaz spáča
- PČR 2015 – vizuál
- hlavný plagát a čiastkové plagáty
- osobitné plagáty na podujatia 21x
- program, pozvánka na festival a talkshow v PKO
- záložka pre hostí 10x
- Plagáty: Energetický deň; Klubovanie na cestách; Naše knihy – súťaž
- Besedy: Braňo Deák, Ján Fifik, Branislav Jobus, Camille Labas, Gustáv Murín, Pavel Vasiľ, Hanka Lasicová, Bartšiková Barbara, Ivan Lauček
- Trénujte svoj mozog
- Švorc, Peter, Derfiňák, Patrik: Východné Slovensko a Židia v medzivojnovom období
- 500 rokov dnešnej podoby Konkatedrály sv. Mikuláša v Prešove
- Warhol tour 2015
- The Spirit of the Time;
- Vyhodnotenie činnosti knižníc PSK za rok 2014
- Celé Slovensko číta deťom
- Prázdninové knihohry
- Knižnica včera a dnes - Knižnica v obrazoch
- Metodický seminár metodikov a knihovníkov verejných knižnice PK
- Po stopách Ľudovíta Štúra
- Zvuková kniha – beseda so speakrom
- Julo Zborovjan – básnik Šariša
- Digitálna kniha SKN a zvuková kniha
- Metodický seminár pre zriaďovateľov a knihovníkov obecných knižníc Prešovského a Sabinovského regiónu
- Leto s Tromi pátračmi
- Ponuka podujatí pre školy
- Záložky – kontakty na výpožičné oddelenia knižnice;
- Tvorivé dielne pre dospelých
- Pozvánky na Klub bylinkárov podľa tém
- Pozdravný list
- Valentínske zápisné
- Banery

PROPAGÁCIA V MÉDIÁCH

- Pravidelne sme aktualizovali oficiálnu webovú stránku knižnice www.kniznica-poh.sk. Tiež bola pravidelne doplňovaná jej alternatíva na sociálnej sieti Facebook. Stránka www.obecnakniznica.sk je zálohovaná. Pravidelne sme aktualizovali aj portál o literatúre pre deti a mládež Murova čítareň.
- Podujatia knižnice pridávame aj do Tlačovej agentúry knižníc, odkiaľ si používatelia môžu odoberať novinky z našej knižnice priamo až do svojej emailovej schránky.
- Pravidelne posielame oznamy a tlačové správy o pripravovaných podujatiach do médií, ktoré máme uložené v našej emailovej databáze a na odbor kultúry PSK, ktorý tieto podujatia propaguje na svoje webovej stránke.

8. PRACOVNÍCI

Počet pracovníkov k 31.12.2015 je 29, z toho pracovníci vykonávajúci knižničné činnosti: 25. Prepočítaný stav: 28,4.

V spolupráci s Úradom práce sme zamestnávali aj ďalších pracovníkov. V rámci 3 projektov na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti sme krátkodobo zamestnávali 7 pracovníkov a v rámci aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby vykonávali pomocné knihovnícke práce 5 pracovníci.

9. PRIESTOROVÉ PODMIENKY

Knižnica má v správe od PSK nasledujúce nehnuteľnosti:

1. **Prešov, Levočská 1 – 20 % budovy Bosákovej banky** – zverená do správy Knižnice od 30.01.2014 – je tu umiestnená centrálna požičovňa.
2. **Prešov, Hlavná 16** - sídli v nej detská knižnica Slniečko.
3. **Prešov, Levočská 9** – 6. a ½ 5. poschodia – od novembra 2013 je budova nevyužívaná, odpojená od zdroja tepla, je prebytočným majetkom.
4. **Prešov, Bjornsonova** – garáž.
5. **Prešov, Jesenná** – sklad kníh.
6. **Prešov, Slovenská 18** – budova nie je využívaná, pre Knižnicu je prebytočným majetkom.

PRENAJATÉ PRIESTORY

Od Úradu PSK:

- Prešov, Hlavná 139 – Centrum regionálnych dokumentov, Britské centrum, čítareň – platia sa prevádzkové náklady na základe Dohody o úhrade nákladov.

Od OTP Buildings:

- Prešov, Levočská 1 – 344,88 m² – riaditeľstvo a odborné oddelenia – platí sa nájomné a prevádzkové náklady na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej na dobu do 31.12.2023.

Od PKO Prešov:

- Sídliisko III – Prostejovská 35 -193,2 m² - pobočka knižnice, platia sa iba prevádzkové náklady
- Prešov, Exnárova – 139,9 m² - pobočka knižnice, platia sa iba prevádzkové náklady

Od f. Prešov Real:

- Prešov, Čsl. armády 29 – 140 m² – pobočka knižnice, platia sa iba prevádzkové náklady

Od mesta Prešov:

- Prešov, Švábska - 100 m² – pobočka knižnice, platia sa iba prevádzkové náklady

10. HOSPODÁRENIE A FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

10.1 ROZPOČET

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV OD PSK

PSK schválil pre našu organizáciu na rok 2015 rozpočet vo výške 345 297,- €.

V priebehu roka bol rozpočet navýšený o 1 000,- € na medzinárodný seminár a o 21 526,- € na hmotnú zainteresovanosť zamestnancov.

Celkový rozpočet od PSK po navýšeníach bol **367 823,- €**.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV OD PSK

Na rok 2015 neboli od PSK schválené žiadne kapitálové výdavky.

DOTÁCIE Z MK SR NA BEŽNÉ VÝDAVKY

- 4 120,- € na pracovnú stanicu a RFID čipy (nedočerpali sme 180,- €)
- 2 200,- € na Súťažnú prehliadku
- 4 000,- € na festival Prešov číta rád
- 12 500,- € na nákup kníh
- 1 516,- € za kultúrne poukazy

Dotácie MK SR na bežné výdavky spolu 24 336,- €.

DOTÁCIE Z MK SR NA KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY

- 8 880,- € na detekčnú bránu (Pri obstarávaní cez elektronické trhovisko bola vysúťažená nižšia cena, ministerstvu sme vrátili 3 110,- €).

OSTATNÉ GRANTY

- 1 200,- € od Mesta Prešov na festival Prešov číta rád.

10.2 PLNENIE PRÍJMOV

PRÍJMY OD PSK ZA ROK 2015

Príjmy od PSK k 31.12.2015

- bežné transfery 367 823,- €

VLASTNÉ PRÍJMY

Vlastné príjmy k 31.12.2015 spolu: **55 663,45 €**, z toho:

- príjmy z prenájmu budov 14 131,67 €
- príjmy za poskytovanie knižnično-informačných služieb (zápisné, upomienky, kopírovanie, rešerše) 23 523,65 €
- refundácie miezd z Úradu práce 18 008,13 €

OSTATNÉ PRÍJMY

- granty z Ministerstva kultúry 24 156,- €
- grant z Mesta Prešov 1 200,- € na propagáciu festivalu Prešov číta rád

10.3 ČERPANIE VÝDAVKOV

BEŽNÉ VÝDAVKY

610 – Výdavky na mzdy

Čerpanie spolu: 209 296,73 € z toho:

- osobné príplatky 12 804,23 €, príplatok za riadenie 1 161,- €
- Prepočítaný stav 28,4 zamestnancov, priemerná mzda 614,13 €.

620 - Poistné

Výdavky spolu: **73 066,90 €**

- zdravotné poisťovne 19 112,01 €
- Sociálna poisťovňa 53 270,89 €
- doplnkové dôchodkové poistenie 684,- € (4,- € mesačne pre 1 zamestnanca)

630 – Výdavky na tovary a služby

Výdavky spolu **157 577,95 €**, z toho:

631 – Cestovné

Výdavky spolu 1 702,42 €

- 782,42 € z vlastných prostriedkov- 34 tuzemských pracovných ciest na porady, školenia, semináre a knižný veľtrh Bibliotéka
- 920,- € z grantu MK – cestovné účastníkom festivalu a súťažnej prehliadky

632 – Energie, telekomunikačné služby

Výdavky spolu 35 184,26 €, z toho:

- plyn, elektrina, vykurovanie 28 073,32 €
- voda, stočné 1 620,15 €
- poštovné, telefóny, internet 5 490,79 €

633 – Materiál

Výdavky spolu 49 339,64 €

Druh výdavkov:

- informačné zdroje – 29 255,55 € (knihy, časopisy, z toho grant MK 14 016,- €)
- notebook, dataprojektor, kopírka A3, skenery, náhradné diely k počítačom 3 839,06 €
- drobný majetok, interiérové vybavenie 3 938,16 €
- RFID čipy do kníh 3 720,- €
- RFID pracovné stanice 1 260,- €
- ostatný materiál 7 094,05 € (tonery, papier, obaly na preukazy, čistiace a hygienické prostriedky, kancelárske potreby ..)
- reprezentačné výdavky 232,82 € (občerstvenie na porady, školenia ..)

634 – Dopravné

Celkové výdavky – 1 656,51 € z toho:

- pohonné hmoty 632,76 €
- zákonné a havarijné poistenie 856,75 €
- oprava, servis 117,- €
- diaľničná známka 50,- €

Knižnica vlastní 2 osobné motorové vozidlá: Škoda Fabia a Volkswagen Touran – sú využívané na rozvoz kníh, donášku kníh zo skladu, na metodické návštevy knižníc, služobné cesty.

636 – Nájomné

Celkové výdavky **18 675,03 €**, z toho:

- 18 350,03 € za prenájom priestorov od OTP v Bosákovej banke (v nájme nie sú zahrnuté prevádzkové náklady)
- 325,- € prenájom sály v PKO na oslavy 90. výročia založenia knižnice

637 – Služby spolu 51 020,09 €, z toho:

- preddavok na daň z príjmov z prenájmu: 2 583,32 € (platí sa štvrťročne, preddavok je vypočítaný z daňovej povinnosti za rok 2014)
- daň z nehnuteľností platená Mestu Prešov 3 877,83 €
- správcovstvo budovy Bosákovej banky 2 400,- € (správcovi OTP banka)
- aktualizácia účtovného programu SPIN 2 513,07 €
- stravovanie 12 192,99 € (55 % hodnoty stravných lístkov)
- poistenie majetku 534,04 € (poistenie proti živelným pohromám a proti krádeži)
- tvorba sociálneho fondu 2 383,62 € (1,35 % vymeriavacieho základu)
- odvoz odpadu 318,50 €
- dohody o pracovnej činnosti, o vykonaní práce 9 322,32 €
- služby hradené z grantov - tlač propagačných materiálov na festival, honoráre účastníkom podujatí, ubytovanie 6 062,- €
- iné 8 832,40 € (aktualizácie knižničného programu Virtua a mzdového programu Magma, požiarneho servisu, technik BOZP, právne služby, tlač zborníka, revízie ...)

642 – Transfery

- 50,- € členský príspevok na rok 2015 Spolku slovenských knihovníkov
- 80,- € členské na rok 2015 - Slovenská asociácia knižníc
- 1 154,- odchodné pri odchode pracovníčky do starobného dôchodku (2 x funkčný plat)

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY

713 – Nákup kancelárskych strojov, prístrojov, zariadení

- 5 770,- € - nákup RFID brány

MAJETOK

Stav dlhodobého majetku k 01.01.2015: **850 119,30 €**

Prírastky 5 770,- € (nákup RFID brány)

Úbytky 0

Stav dlhodobého majetku k 31.12.2015: **855 889,30 €**

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Hospodárenie za rok 2015 sme ukončili ziskom 2 378,92 €. Plánované príjmy boli splnené. Všetky výdavky boli vynakladané s maximálnou hospodárnosťou a efektívnosťou.

10.4 POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY

POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY

Knižnica neviduje k 31.12.2015 žiadne pohľadávky, ani záväzky po lehote splatnosti.

11. MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Knižnica P.O. Hviezdoslava aktívne spolupracovala s knižnicami Pardubického kraja Českej republiky ako Městská knihovna Chrudim, Krajská knihovna Pardubice a ďalšími.

12. KNIŽNICE A SPOLKOVÁ ČINNOSŤ

Knižnica P.O. Hviezdoslava je členom Spolku slovenských knihovníkov a Slovenskej asociácie knižníc.

Názov: VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI KNIŽNICE P.O.HVIEZDOSLAVA V PREŠOVE
ZA ROK 2015

Zostavila: Mgr. Anna Zboranová

Texty: Vedúce oddelení

Grafická úprava: Mgr. Anna Zboranová

Zodpovedná: Mgr. Marta Skalková

Rok vydania: 2016